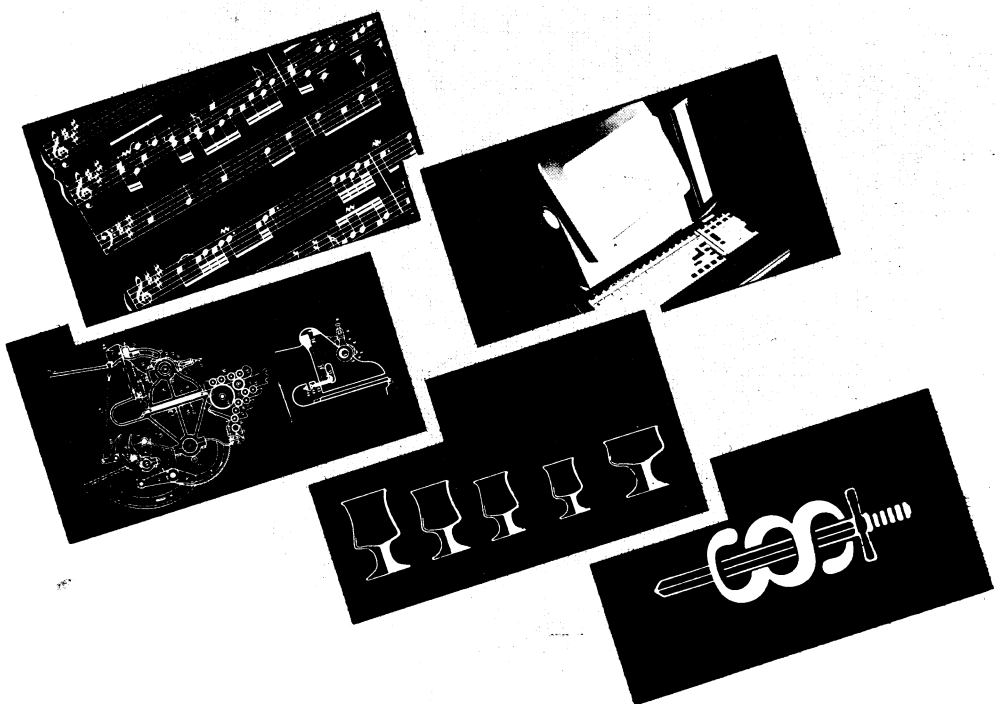

Lærebog i immaterialret

100

Forord

Den foreliggende fremstilling af immaterialretten er en kortfattet lærebog, ikke nogen håndbog. Immaterialretten er præget af stor detalrigdom, og det siger sig selv, at en lærebogsmæssig fremstilling ikke kan redegøre for samtlige enkeltheder. Herom må henvises til de foreliggende (og kommende) kommenterede lovudgaver. Teksten er imidlertid forsynet med så mange henvisninger til retspraxis m.v., at den forhåbentligt også vil kunne være til nytte i det praktiske retsliv. Med immaterialrettens stigende betydning er der antageligvis mange, der har behov for en overskuelig samlet fremstilling af retsområdet.

Manuskriptet er renskrevet af overassistent Hanne Krogh med vanlig omhu, for hvilken jeg takker.

Teksten er ført ajour indtil udgangen af oktober 1987.

M.K.

Indholdsfortegnelse

Forkortelser	15
Kapitel I.	
Immaterielrettens udvikling og grundstruktur	17
A. Retsområdets afgrænsning og terminologi	17
B. Immaterielrettens udvikling	19
1. Urtid, oldtid og middelalder	19
2. Nutidens teknologisamfund	22
C. Immaterielrettens samfundsmæssige afbalancering	25
1. Grundsynspunktet	25
2. Tidsmæssige begrænsninger og frie udnyttelser	26
3. Tvangslicens. Aftalelicens	27
D. Rettighedsstrukturen	28
E. Det internationale samarbejde	32
1. Globalt samarbejde: Pariser- og Bernerkonventionen m.v.	32
2. Europæisk samarbejde: Europarådet og EF. Romtraktatens almindelige regler	35
3. Nordisk samarbejde	39
F. Immaterielrettens kilder	39
Kapitel II.	
Ophavsret	42
A. Retsgrundlaget	
Den gældende lov og reformovervejelserne	42
B. Retserhvervelsen	
Form- og beviskrav	43
C. Beskyttelsens objekt	44
1. Afgrænsningen af de beskyttede værker efter deres art .	44
a. Lovens kapitel I: Litterære og kunstneriske værker. De forskellige værkskategorier. Undtagelserne	45
b. Lovens kapitel V:	
(1) Udøvende kunstnere	47
(2) Grammofonplader	49
(3) Radio- og TV-udsendelser	50
(4) Kataloger, tabeller m.v.	50
(5) Pressemeddelelser	51

(6) Interpreterede halvleder kredsløb	52	a. Faderskabsretten: Navne- og kildeangivelsespligt	91
1. Bedømmelsen af de enkelte værker	53	b. Respektretten. Krænkelser af kulturelle interesser. Destruktion af værker	93
a. Originalitetskravet og læren om den subjektive nyhed	54	3. Beskyttelsen i h.t. kap. V	96
b. Kvalitetskrav o.lign. Sondringen mellem ren og anvendt kunst	55	a. Udøvende kunstnere	96
Kasuistik:		b. Fonogrammer	96
(1) Ren kunst. Smålitteratur og pyntegenstande	58	c. Radio- og TV-udsendelser	97
(2) Arkitektur	59	d. Katalogbeskyttelsen	97
(3) Møbelkunst og anden brugskunst	60	e. Pressemeddelelser	98
(4) Industridesign	61	F. Krænkelsspørgsmålet	98
(5) Både og biler	62	1. Udgangspunkt og problemstilling. Enerettens udstrækning	98
(6) Smykker, beklædning o.lign.	63	2. Læren om den konkrete form contra idé- og motivbeskyttelse	99
(7) Legetøj	63	3. Nærmere om lighedsbedømmelsen	101
(8) Brugslitteratur, kataloger m.v. § 49	64	a. Litterære værker	101
(9) Edb-programmer	65	b. Billedkunst m.v.	102
(10) Reklamer, varemærker m.v.	66	c. Brugskunst, arkitektur m.v.	102
c. Kvantitetskrav. Titelskyttelse.	67	4. Bevisspørgsmål	103
D. Beskyttelsens subjekt	69	5. Særreglen om tekniske tegninger o.lign. beskrivende værker	104
1. Den originære retsindehaver Grundprincippet i § 1. Subjektproblemer i kap. V.	69	G. Indskrænkninger	105
2. Flere ophavsmænd. Medvirken. Samejet i § 6. Fællesværker. Teknisk medhjælp.	70	1. De almindelige principper i OHL kap. II	105
3. Rettens overførlighed	71	2. De enkelte begrænsninger	108
a. Overdragelse af værker og eksemplarer. Bestilte værker. Specialitetsgrundsætningen m.v.	71	a. Privat eksemplar fremstilling	108
b. Arv og skifte	74	b. Citat	111
c. Kreditorfølgning	74	c. Informationsfrihed m.v.	112
4. Arbejdstageres ophavsret	76	d. Særlige benyttelser	113
5. De ophavsretlige organisationer Koda, NCB, Gramex, COPY-Dan m.fl.	79	e. Radio og TV	114
E. Beskyttelsens indhold	81	f. Arkivering	115
1. Eneretsprincippet	81	II. Varighed	116
a. Exemplarret, fremførelsesret, spredningsret og visningsret	81	1. Den ophavsretlige beskyttelsesperiode	116
b. Konsumptionsreglerne i OHL §§ 23 og 25: Videresalg, udlån og udleje m.v.	83	2. Beskyttelsesperioderne i OHL kap. V	118
c. Offentlig fremførelse og fornyet offentlig fremførelse. Fællesantenneanlæg og Kabel-TV	88	3. Retsstillingen efter ophavsrettens udløb	119
2. Den ideelle ret	91	Kapitel III.	
		Fotoret	121
		A. Retsgrundlaget	121
		1. Den immaterialretlige lovnormering	121

7. Andre fotoretlige spørgsmål	122	c. Industriel udnyttelse	149
D. Erhvervshvervelse	123	d. Reproducerbarhed m.v.	150
E. Beskyttelsens objekt	123	2. Lovbestemte undtagelser og særzrader	151
1. Det fotografiske billede	123	a. Kemiske forbindelser	151
2. Motivet	124	b. Lægemizler o.lign.	152
3. Retten til negativet	124	c. Næringsmidler	154
D. Beskyttelsens subjekt	125	d. Planter og dyr. Forædlingsrettigheder	155
1. Fremstilleren	125	e. Mikrobiologi og genteknologi	156
2. Overførelse af retten	126	f. Sædelighed og offentlig orden	158
3. Bestilte billeder	126	3. Nyhedskravet	159
4. Ansættelsesforhold	127	a. Almindelige regler	159
E. Beskyttelsens indhold	127	b. Konventionsprioritet	161
1. Eneretten til ekzemplarfremstilling og visning	127	4. Opfindeshøjde	162
2. Den ideelle ret	128	D. Beskyttelsens subjekt	164
F. Krænkelsesspørgsmålet	129	1. Opfinderretten	164
G. Indskrænkninger	130	2. Rettighedernes overførlighed	165
1. De almindelige principper	130	3. Arbejdstageres opfindelser	166
2. De enkelte indskrænkninger	131	E. Beskyttelsens indhold	169
a. Privat brug. Undervisningsbrug m.v.	131	1. Enerettens almindelige udstrækning	169
b. Alment oplysende fremstillinger. Dagbladsbrug	131	2. Indirekte produktbeskyttelse	170
c. Fjernsyn	132	3. Middelbare patentindgreb	171
d. Retspleje. Aktindsigt m.v.	132	4. Konsumptionsprincippet	171
H. Varighed	132	F. Krænkelsesspørgsmålet	173
		1. Patentbeskyttelsens omfang	173
Kapitel IV.		2. Patentkravslæren. PTL § 39	175
Patentret	134	3. Patentkravet i retspraxis. Helhedsbedømmelsen	176
A. Retsgrundlaget	134	4. Vejledende principper. Ækvivalenslæren m.v. Retspraxis i krænkelsessager	177
1. Patentloven	134	G. Indskrænkninger	179
2. Andre retskilder	135	1. Ikke-erhvervsmæssige handlinger. Erhvervsmæssig forskning m.v.	179
B. Retserhvervelse	136	2. International samfærdsel	180
1. Grundprincipperne	136	3. Forbenyttelsesret	180
2. Patentansøgningens indhold og behandling	138	4. Tvangslicens	181
3. Internationale ansøgninger	141	H. Varighed m.v.	185
4. Patentagenter. Teknologisk service	142	1. Den maximale gyldighedstid	185
5. Patentprofylaxe. Hemmelighedsbeskyttelse. Know-how ..	144	2. Årsafgiftssystemet	186
C. Beskyttelsens objekt	147	3. Ugyldighedskendelse	187
1. Patentlovens opfindelsesbegreb	147		
a. Den tekniske emneverden	147		
b. Opdagelser	149		

Kapitel V	
Monstret	190
A. Retsgrundlaget	190
1. Det nationale retsgrundlag. Retsudviklingen	190
2. Det internationale retsgrundlag	192
B. Retserhvervsen	193
C. Beskyttelsens objekt	195
1. Den almindelige afgrænsning: Udseendet	195
2. Særlige begrænsninger	196
3. Nyhedskravet	197
4. Forskelskravet: Væsentlig adskillelse	198
D. Beskyttelsens subjekt	199
1. Frembringeren. Overdragelse af retten	199
2. Ansættelsesforhold	200
E. Beskyttelsens indhold	200
1. Eneretten og dens udstrækning	200
2. Samme eller lignende vareart	201
F. Krænkelsspørgsmålet	202
G. Indskrænkninger	202
H. Varighed m.v.	203
 Kapitel VI.	
Varemærkeret	204
A. Retsgrundlaget	204
1. Det nationale retsgrundlag	204
2. International varemærkeret. EF-udkastene. Fremmede varemærkers retsstilling i Danmark.	205
3. Andre regler om beskyttelse af forretningskendetegn	207
a. Markedsføringslovens § 5	207
b. Fimalovens § 10	208
c. Aktieselskabslovens § 153 m.fl.	209
d. Navnelovens § 16	209
e. Fællesmærkeloven	210
B. Retserhvervsen	211
1. Registrering eller brug?	211
2. Retserhvervsen ved registrering. Fremgangsmåden. Den manglende brugspligt	213
3. Retserhvervsen ved ibrugtagning	216
4. Tidsprioriteten. Prækclusion m.v.	216

C. Beskyttelsens objekt	217
1. Varemærkernes symbolkarakter og funktion	217
2. De forskellige varemærketyper	218
3. Kravet om særpræg	220
4. Andre krav	222
D. Beskyttelsens subjekt	222
1. Erhvervsdrivende	222
2. Varemærkerettens overgang ved overdragelse, arv og kreditorforfølgning	223
3. Agentvaremærker	224
E. Beskyttelsens indhold	225
1. Den varemærkeretlige eneret	225
2. Varemærkeretlig konsumtion	227
a. Indenlandsk omsætning	227
b. Forandrede varer	228
c. Handel over landegrænserne. Ægte-vare problemet	228
F. Krænkelsspørgsmålet	231
1. Forvexlingskriteriets udvikling og almindelige indhold	231
2. Nærmere om mærke-lighedsbedømmelsen	235
3. Nærmere om varelighedsbedømmelsen	238
a. Hovedreglen i VML § 6 stk. 1	238
b. Formalregistrerede varemærker	239
c. Undtagelsesreglerne i VML § 6 stk. 2 a og b, navnlig Kodakreglen	240
G. Indskrænkninger	241
1. Loyal henvisningsbrug	241
2. Sammenlignende reklame	243
H. Varighed og ophør i øvrigt	244
1. Den tidsbegrænsede ret. Registreringens fornyelse. Ophør ved manglende brug	244
2. Ophævelse af registreringen ved oprindelige mangler	245
3. Efterfølgende forhold, navnlig spørgsmålet om degeneration	245
 Kapitel VII.	
Immaterialretlige kontraktsforhold	249
A. Almene principper	249
1. Overdragelsesprincippet. Anvendelsen af kontraktsrettens almindelige regler	249

1. Fuldstændige (tr. partielle) overdragelser. Specialitetsprincippet	250
2. Overdragelse af fremtidige værker	251
3. Særlige pligter for erhverver og overdrager	252
4. Videreoverdragelse af rettighederne	252
5. Lovvalget ved internationale kontrakter	253
B. Fuldstændige overdragelser	255
1. Købelovgivningens anvendelse	255
2. Manglende lønsomhed og tekniske mangler	256
3. Retlige mangler	257
C. Partielle overdragelser	258
1. Forlagskontrakter	259
a. Risikofordelingen. Royaltysystemet. Normalformularen. UBVA	259
b. Forfatterens pligter	261
c. Forlagets pligter	262
2. Licensaftaler	265
a. Simple og exclusive licenser. Internationale og nationale licenser	265
b. Monopolretlige spørgsmål	268
c. Licensgivers pligter	270
d. Licenstagers pligter	271
 Kapitel VIII.	
Sanktionslæren	274
A. Lovgrundlaget og de generelle problemer, bl.a. bevisførelsen	274
B. Forbud	275
1. Fogedforbud	275
2. Justifikations sagen. Undladelsesdomme	277
C. Straf	278
D. Erstatning	279
1. Erstatning for lidt tab	279
2. Rimeligt vederlag for udnyttelsen	281
3. Rimeligheds erstatning, når god tro	282
4. Godtgørelse for ikke-økonomisk skade	282
5. Oversigt over retspraxis	283
E. Tilintetgørelse m.v.	283
 <i>Stikordsregister</i>	285

Forkortelser

Litteratur skal søges de enkelte steder i teksten. Nogle hyppigt anvendte *værksforkortelser* ved hjælp af forfatternavne er anført i oversigten i slutningen af kapitel I.

Andre forkortelser:

BKV: Bernerkonventionen
DA: Le Droit d'Auteur, Genève
EPK: Den europæiske Patentkonvention
EPO: Den europæiske Patentorganisation, München
EPO-journal: Official Journal of the European Patent Office, München
EPK: Fællesskabets Patentkonvention
FTL: Fotoloven
GRUR-Int.: Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht, Interna- tionaler Teil, Weinheim, BDR
IC: International Review of Industrial Property and Copyright Law, Weinheim, BDR
IMP: Mogens Koktvedgaard: Immaterialretspositioner, København 1965
IFL: Tidskrift utgiven av Juridiska Föreningen i Finland
JUR: Juristen, København
Kom PTL: Mogens Koktvedgaard og Lise Østerborg: Patentloven, 2. udg., København 1979
LBK: Lovbekendtgørelse
MSL: Mønsterloven
MSL Bet.: Betænkning 417/1966 vedrørende en ny dansk lov om møn- stre
NIR: Nordiskt Immaterialt Rättsskydd, Stockholm
NJW: Neue Juristische Wochenschrift
OHL: Lov om ophavsret til litterære og kunstneriske værker
PBK: Industriministeriets bekendtgørelse angående ansøgninger om patent m.v.
PBS: Patentdirektoratets Patentbestemmelser
PCT: The Patent Cooperation Treaty